

Sahib ve Başmuharriri
SİRET BAYAR

Memleket menafine aid yazılara
sayfalarımız açıktır.
Basılmayan yazılar geri
verilmez.

ULUS SESİ

— SİYASAL GÜNDELİK TÜRK GAZETESİ —

Sayı 892
6 Nisan 1938
Çarşamba
Sayısı 100 Paradır.

Onbirinci yıl

Kuruluş yılı 1 Ağustos 1927

Müşbet hesaplar

Osmanlı imparatorluğunun mali ve iktisadi tek bir imtihanı vardı: Bütçe! Ve o da daima açıktı. Mart ayları, gelecek sene aylıklarından ne kadar tahvil kalacağını düşünen maaşlılarla yeni bir istikrarı hangi devletten ve nasıl imtiyazlarla elde edeceğini düşünen hükümetin müşterek endişesi içinde yaklaşırdı.

Cumhuriyet hükümetinin mali ve iktisadi iki imtihanı vardır: Birisi milli bankalarımızın, milli şirketlerimizin, milli endüstri müesseselerimizin bilançoları, diğeri de bütçemiz! Bütçelerimizi Kamutaya daima gelir fazlası ile, milli ekonomimizin hesaplarını da daima kazançla veriyoruz. "Ulus", un gerek bütçe, gerek bilanço tetkiklerini takib edenler, milli bünyenin tam müşbet bir inkişaf içinde ileriye doğru mesut bir seyir takib ettiğini görmekteyirler. Genç Türkiye hattâ en sonra, ve evvelce tamamen ace-misi olarak başladığı işlerde dahi, tecrübe ve tereddüd devrini geçirmiş, bir olgunluk hali almıştır. Bundan yalnız maddî kazançlar değil, şükhesiz daha kıymetli olan manevî faydalar elde ediyoruz: Nikbinlik ve itimad! Uzun asırların mütemadi inhitat hareketinin ruhları üzerinde hasıl ettiği menfilik hastalığı, cumhuriyet hükümetlerinin mütemadi muvaffakiyetleri ile tedavi olunmuştur. Hakikat odur ki bu gün müşbet kazançlar aldığımız milli işletmelerden hemen hiç birinin bu memleketlerde kurulabileceğine inanan münevverler, on sene evvel sayılabilecek kadar azdı. Maziyi yıktığı kadar, mazinin

Cumhuriyet Halk Partisi Kamutay Grububuda

Başvekil C. Bayar

Vergilerde yapılacak tenzilât hakkında beyanatta bulundular

«Halkımızın vergi yükünü hafifletmek Devlet prensibi olarak kabul edilmiştir.»

Başbakan Bay Celâl Bayar

Ankara 5 A. A. — Cumhuriyet Halk Partisi Kamutay Grubunun bu günkü toplantısında Maliye Vekili muvazene vergisinde yapılacak tenzilâte âid hükûmetçe düşünülen proje üzerinde izahat vermiş ve müteakiben kürsüye gelen Başvekil Celâl Bayar, devlet bütçesinde iftiharla müşahade ettiğimiz inkişaf ve müvaze-

neden cesaret alarak sayım vergisinde olduğu gibi, müvazene, kazanç ve buhran vergilerinden de her seneki bütçemizden yapabileceğimiz fedakârlıkla, halkımızın vergi yükünü hafifletmek devlet prensibi olarak kabul edilmiş olduğunu ve buna birden sa-

yım vergisinden yaptığımız tenzilâttan başkaca dört buçuk milyon lira bir fedakârlıkla muvazene vergisinin tahfifine başlanmaktan mütevellid memnuniyetini beyan etmiş ve bu beyanat sürekli alkışlarla grub umumî heyetince tasvib olunmuştur.

Biz Avrupalılar Sizin Atarınızın torunlarıyız

Tetkikat için Adıyamana giden profesör Pittard Halkevinin verdiği çay ziyafetinde yüzlerce dinleyici karşısında verdiği konferansını şu sözlerle bitirmiştir: «Biz Avrupalılar bu büyük kültürü yaratan atalarınızın ancak torunlarıyız.»

Sovyet Rusyanın Yeni Ankara Elçisi

Yüksek Sovyet meclisi divanı Tren tiefi Sovyetler birliğinin Ankara elçiliğine resmen tayin eylemiştir.

İzmir - Pire seferi

Deniz yolları idaresine aid İzmir - pire seferlerine yarın başlanacaktır. Bu seferlere tahsis edilmiş olan Konya vapuru İzmir'e gitmiştir.

Malûl Erlere verilecek toprak

Finans Bakanlığı, malûl erlere tarfih kanununa göre verilmekte olan 200 lira kıymetindeki arazinin tefvizi muameleleri bitirildikten sonra bu muamelelerin maaş kayıtlarına ve resmî senedlere işaret edilmesini kararlaştırmıştır. İşaret etmeyerek tekrarlı ödemelere sebep olan Finans memurları bu tediylere tazmin edeceklerdir.

**23
NİSAN**

Çocuk Haftasının
ilk günüdür

ULUS

Yabancı Basınlarda

İngiliz Basını:

Avusturya hadiselerinden sonra

İngiliz matbuatında Avusturyanın Almanlar tarafından ilhakı hadisesinin ilk telaşlı akisleri geçirildikten sonra İngilterenin bu yeni vaziyet içinde tuttuğu hattı hareketin doğru olup olmadığını tahlil eden gazeteler ikiye ayrılmış bulunuyor. Muhafazakâr matbuat İngilterenin orta Avrupa işi ile doğrudan doğruya alakadar olmasını ve hiç bir teahhüde girmeden ve hiç bir harekete geçmeden kendi silâhlarını arttırma işlerine tevessül etmesini muvafık buluyorlar. Muhalefet gazeteleri ise, başta Daily Herald olmak üzere Avrupadaki hadiselerden İngiltere hükümetinin ve bilhassa Başvekil B. Chamberlain'ın mes'ul olduğunu tebarüz ettiriyorlar.

Times gazetesi 14 Mart 938 tarihli nüshasında neşrettiği başmakalede Avusturya hadiselerinden İngiltere için bir ders çıkararak Avrupa kıtasında bu gibi şiddet metodları hüküm sürdüğü müddetçe hiç bir memleketin ve bilhassa İngilterenin sahte bir emniyet havası içinde yaşayamayacağını, bir bakımdan bu şiddet metodlarının tam İngiliz parlamentosunda m'sli görülmemiş müdafaa tahsisatı meselesinin görüşüldüğü sırada patlak vermesinin iyi bir zamana tesadüf etmiş olduğunu, eğer İngilterenin teessüf mücip derecede yükseltilmiş olan müdafaa tahsisatının hakikî lüzumundan şüphe edenler var idise, son haftaların hadiseleri üzerine onların da bu tereddüdü terk edeceklerini, aynı zamanda modern tehlikelerin icab ettirdiği şekilde sivil halkın da, bilhassa anı

hava hücumlarının yaratacağı tehlikeleri önlemek maksadiyle seri, müessir ve hatta mecburi bir teşkilâta bağlanmaları lüzumunun kat'i bir ihtiyaç haline geldiğini, bu ihtiyat tedbirleri ne kadar tam olarak tatbik edilirse harp ihtimalinin de o derece uzaklaştırılmış olacağını, İngiltere hükümetinin en mühim iş olarak evvelâ silâhların arttırılması işinde büyük itina gösterdikten sonra her türlü makul vasıtalarla müracaatla diğer memleketlerle sulh ve dostluk tesisine çalışacağını, muvaffakiyet ümidi gördükleri yerlerde daima müzakere ve konferans yoluyla müşküllerin balline gayret edeceğini, Milletler Cemiyetini yıkmak şöyle dursun, ileri de onu tam kuvvetine irca etmek istediğini, son Avusturya meselesinde ise İngiltere hükümetinin, her akıllı başında İngiliz gibi, Avusturyanın nasıl olsa er veya geç Almanya'ya iltihakını mukadder gördüğü için vaziyeti anormal telakki etmediğini, yalnız bu iki memleketin tevhid işi her iki tarafın birbirine karşı artan itimadlarının tabii bir neticesi ve müteakıl bir hüsnüniyet eseri olarak husul bulsaydı İngilterede hissiyatın bu derece kabarmış bulunacağını, halbuki diktatörlük prestiji uğruna şiddet ve tehdit politikasına müracaat suretiyle Almanyanın bütün dünyada istikrarlı bir sulhun temini yolunda girişilen bir çok hayırlı teşebbüslere sekte vurduğunu bildiriyor.

Fen Aleminde:

Yeni Bir Keşif

Mikropları bir kaç dakika içinde öldüren yeni bir şua bulundu

Ülta - Viyola şuanın yeni bir şekli keşif olunmuştur. Bu şekil şuala mikroplar bir kaç dakika içinde öldürülmektedir. Buna aid tecrübeler muvaffakiyetle neticelenmiştir. İcad edilen lambanın ömrü dört bin saat olup on voltlu bir enerji ile çalışmaktadır.

Bu lamba ile gerek hava, gerekse gıda maddeleri kolayca tazim edilmektedir.

Ameliyat hanelerde bu lambanın kullanılması

siyle muahhar iltihapların önüne geçilebilecektir.

Küfleneyen veya kokuması mühtemel bulunan gıda maddeleri bu şua 3 - 15 dakika maruz bırakıldığı takdirde ihtiva ettiği mikroplar ölmekte ve gıda maddesi taze bir hale gelmektedir.

Bu keşfe aid tecrübelerin meşhur bir Bakteryolog ve hekim önünde muvaffakiyetle yapıldığı bildirilmektedir.

Seçme Haberler

Hitlerin Roma Seyahati

B. Hitler gelecek Ayın üçünde Roma ya gidecektir. Altı mayısta Napoliye gidecek, ertesi gün tekrar Roma'ya dönerek dokuz mayısta Floransa'ya geçecektir.

Norveç Meclisi

Norveç sayıllar meclisi, Millî müdafaa için hükûmete 25 milyon korunluk bir istikraz yapmasına mezuhiyet vermiştir.

İzmir Fuarı için Tenzilât

Devlet demiryolları idaresinin, Fuar müddetince her ziyaretçinin İzmirde en az iki gün kalması şartıyla tarifesinde tenzilât yapacağı haber alınmıştır.

Bartın Deresi

Bartın deresi yağışlı şiddetli yağmurlardan altı metreye kadar yükselmiş ve etrafında tahribat yapmıştır. Zarar henüz malûm değildir.

Tevfik Fikret ve Şermin

Muharrirlerimizden Bay Ziya Kılıçözlünün ilkökul öğrencileri için hazırladığı ve yakında kitab halinde basacağımız, Tevfik Fikret ve Şermin adlı eserini bir kaç gün sonra gazetemizde tefrikaya başlayacağız.

Bütün okurlarımıza ve bilhassa öğretmen ve öğrencilere bu eseri tavsiye ederiz,

Halk bilgisi derlemelerinden:

Maniler

Derleyen: Kılıçözlü

—31—

Ufacık iğnesine,
Mailim cilvesine,
Ben yarım kavuştum,
Darısı cülenize.

—32—

Ufacık fiske taşı,
Yandı yüregim başı,
Ne yarım dan haber var
Ne durdu gözüm yaşı.

—33—

Oldum ben pek avare,
Gidin söyleyin yare,
Gençliğime acısın,
Yakmasın beni nare.

—34—

Başında siyahım var,
Bülbül kadar ahım var,
Göz gördü gönül sevdi.
Benim ne günahım var.

—35—

Bahçe bahçe gezersin,
Gerdane gül dizersin.
Açma beyaz gerdanı,
Hastaları üzersin.

—36—

Bahçede ceviz dalı,
Altında ipek halı,
Benim yarım sorarsan,
Süzülmüş oğul balı.

Garib Vak'alar

Mezarlık Divarındaki ilân

Nevyork civarındaki Brooklyn mezarlığında şöyle bir ilân göze çarpar:

Eşi bulunmaz bir mekide birinci sınıf mezarlar, deniz manzarası fevkalâde, sükûn, mutlaktır. Mezarlığımızı bir defa tecrübe edenler bir daha ayrılmak istemezler.

Hararet neşretmeyen ZİYA

Dünyada hiç bir ziya yoktur ki hararet neşretmesin; Fakat ateş böceğinin neşrettiği ziya bundan müstesnadır. Bu hayvan ziya neşreder, fakat hararet neşretmez.

HAYAT VE KÂİNAT

Yazan: Sedat Yesüney

— 32 —

Bir birinden farklı bir kaç ziya alalım. Meselâ güneş ziyası bu kolaylıkla her hangi bir oda ya girmekten menedilebilir. Meselâ kalın bir perde kolayca bu işi görebilir. Fakat bir rontken şuai adında verdiğimiz iks şualını tutmak için perde kâfi gelemeyiz, fakat ince bir kurşun levhası bu işi görebilir, ve iks şuamı tutabilir. Buna mukabil kozmik şua hem perdeden hem de ince kurşun levhadan geçebilir. Bunu tutabilecek kurşun tabakasının kalınlığı (180) santimden daha fazla olmalıdır. Bu şualar denizin 30 metre derinliğine kadar girebilirler. Fakat denize girme hassası güneş ziyasında daha fazladır. O, daha derinlere kadar girebilir.

Kozmik şuaların dalga uzunlukları küçüktür. Hatta o kadar küçüktür ki bir santimetrenin bir milyarda birinden daha ufaktır.

Mademki bu şualar her yere girebiliyor, insan vücudunada değerek az çok bir tesir yapması lâzımdır. Fakat bu tesir hakkında bugün ciddi bir bilgi sahibi değiliz.

Kozmik şuaların evvelce güneşten geldiği zannedilirdi. Bu halde geceleri ve güneş tutulması esnasında hiç olmasa azalmaları lâzım gelirdi. Halbuki denemeler böyle bir şey göstermemiştir. Nihayet yıldızlardan bu kozmik şuaların geldiği anlaşılmıştır. Hakikaten bilhassa saman yolu yıldızlarından gelen şualar içinde kozmik şuaları da vardır.

Bunlardan başka bu şuaların arzda hasil olmaları da muhakkaktır. Çünkü çok yükseklerde balonlar ile yapılan tecrübelerden anlaşılmıştır ki arzdan yükseldikçe kozmik şuaların şiddetleri de artıyor. Bu şuaların yukardan geldiğini göstermektedir. Mamafih geliş istikameti için bir yer göstermek mümkün değildir. Her dreget (istikamet) den geldiği görülmektedir.

Kozmik şuaların teşekkülleri ve kaymakları hakkında birbirine zıd iki nazariye vardır. Birisi çok uzaklarda bulunan maddeler parçalanarak kudret haline geçiyor ve etrafa yayılarak arza kadar geliyor, ikinci nazariyeye göre kozmik şualar yeni maddeler yaratırken teşekkül ediyor.

Bunlara birde bir Amerikalı âlimin nazariyesini ilâve edelim:

=Sonu Var=

Kültür Direktörlüğünden

İlköğretmen mezunları geçen yılki şartlar dahilinde imtihanla Ortaokul öğretmenliklerine alınacaklarından talep olanların en son Nisanın birinci haftasına kadar Kültür Direktörlüğüne müracaat etmeleri lâzımdır.

Yurttan Haberler

Erzincanda Tarihî eserler bulundu

Erzincandan bildirildiğine göre şehrin yirmi kilometre şarkında Altın tepede taş çıkaran köylüler dört metre derinliğinde, yontma taştan yapılmış bir bina cephesiyle kemerler bulmuşlardır. Bu binanın içine giren köylüler

bir öküz başı heykeli, müzeyyen bir bakır kazan, iki sehpa çubuk halinde bir gümüş parçası bulmuşlardır. Yer altında çıkan bu tarihî eserler hakkında Ankaraya malumat verilmiş tetkikat için bir heyetin gelmesi bekleniliyor

Vilâyet Defterdarlığından:

1 — (44319) lira 54 kuruşluk bedeli keşifli Midyat kazası hükümet konağının 937 mali yılı zarfında inşa edilmek üzere keşif bedeli olan 44319 lira 54 kuruş üzerinden 16/3/938 tarihinden itibaren 15 gün müddetle ve kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konularak ihale günü olan 1 Nisan 938 Cuma günü saat 1 de yapılan eksiltmede hiç bir taraftan alıcı görülmediğinden 2490 sayılı kanunun 43 inci maddesi mucibince ihalenin 10 gün müddetle uzatılarak 11 Nisan 938 Pazartesi günü saat 1 de yapılacaktır.

2 — Muvakkat teminat miktarı (3323) lira (96) kuruştur.

3 — Bu işe aid fennî şartname; keşifname model ve proje gibi evrakı müsbite bedelsiz olarak Mardin Defterdarlığı ile Nafia müdürlüğü dairelerinden aranacaktır.

4 — İsteklilerin mimar veya mühendis olmaları veya resmî ceride ile ilâ olunan talimatnamede yazılı ehliyet vesikalarını ibraz etmeleri şarttır.

5 — Mezkûr inşaat için Maliye vekâletinden gönderilen (39750) liralık tahsisatın asıl bedeli keşif olan 44319 lira 54 kuruşa iblâğ edilmediği takdirde sözü gücen keşifnamenin 6,10 ve 11 inci maddelerinde yazılı şap'sıva ve renkli badananın keşif bedelleri olan 4569 lira 54 kuruşun tenzil edildikten sonra geri kalan (39750) lira üzerinden eksiltme yapılacaktır. eksiltme neticesinde mevcut tahsisattan tasarruf vukubulduğu takdirde tasarruf miktarı keşifnamenin 6,10 ve 11 inci maddelerinde yazılı şap'sıva ve renkli badananın yapılması imkânı olduğu takdirde bu işlerinde bu meyanda yapılacaktır. ve 1050 sayılı muhasebe umumiye kanunun 83 inci maddesinin (H) fıkrasına tevfikân bedeli ihale miktarının sülüsünün müteahhide teminat mukabilinde avans olarak verilecektir.

6 — İhale Defterdarlık dairesinde yapılacak ve isteklilerin teklif mektuplarını ihale gününde saat 12 ye kadar defterdarlık makamında toplanan alım satım komusyonuna verileceği mecbur oldukları ilân olunur. 5/6/7/9

PIYASA

Cinsi	Kilosu	
	Kr.	Sn.
Buğday	4	
Arpa	3	50
Un (Birçuval)	650	
Darı	3	
Nohut	3	50
Merçimek	3	50
Pirinç	19	
Sade Yağ	90	
Tere yağı	80	
Zeytin yağı	60	
Yün	40	
Deri	35	
Badem	18	
Badem içi	85	
Ceviz	15	
Ceviz içi	35	
Mahlep	25	
Mazı	16	
Kesme Şeker	35	
Toz şeker	32	
Kahve	130	
Sabun	50	
Çay	310	
Kuru üzüm	20	
Pekmez	20	
Bal	40	
Pestil	30	
Süçük	40	

ULUS SESİ

ABONE ve İLÂN Şartları

Abone Şartları

Aylığı	Türkiye için	
	Kuruş	Harif İhtı
Üç Aylığı	300	
Altı Aylığı	450	800
Seneliği	800	1500

İLÂN ŞARTLARI

İlânın beher satırından (10) Kuruş alınır.

İlân neşrinden mesuliyet kabul edilmez.

Günü geçen nushalar (10) kuruştur.

Yurtdaş!

Yiyeceğin, geyeceğin velhasıl her şeyin yerlisini kullanmayı yeni içtimai ahlâk emreder.

23 Nisan

Çocuk Haftasının başlangıcıdır

İDAREHANESİ
Eski Halkevi Binası Hususi Daire
Telgraf Adresi
Mardinde "Ulus Sesi,"

MARDİN'DE ULUS SESİ

Umumi Neşriyat ve Yazı İşleri
Direktörü
M. Siret Bayar
Basıldığı yer: (ULUS SESİ) Basımevi

Bir varmış, Bir yokmuş Evvel zaman içinde En Güzel Çocuk Kitabıdır

Satlık için gelmiştir. İçi çok güzel Hikâye ve Masallarla dolu bu kitabı her çocuğa tasiye ederiz.

Yazan: Ömer Rıza Doğrul

Yer Yüzündeki Dinlerin Tarihi

Satış için gelmiştir, fiyatı 75 kuruştur

Doktor - Operator Saim Kesen

Ameliyatlarını mutedil şeraitle
yapmağa başlamıştır

PAZARTESİ ve CUMA GÜNLERİ
fukaralara meccanen bakmaktadır

Adres: Postahane yanında, Park karşısında

Diş Hekimi

Hilmi Kıymaz

Birinci cadde Ticaret
odası karşısındaki

Hususi muayenehanesinde her gün saat
2 den 18 e kadar has
talarını kabul eder.

MODEL

Aylık Moda
mecmuası

11 numaralı Mart

sayısı çıktı

Bütün Bayanlara ve
kadın terzilerine tavsiye ederiz.

AİLE DOKTORU

Her Ailenin Sıhhati ile
alakadar olan çok güzel
bir eserdir.
Matbaamızdan arayınız.

YÜZDE 20 TENZİLATLA

Ucuz kitap Satışları Başladı

Satış Yeri

Ulus Sesi Basımevinde gazete
ve kitap bayii Cemal Işınay

MODERN

TÜRKİYE

MECMUASININ

3 üncü sayısı çıktı

Nushası 15 kuruştur

Gazete müvezzillerinden arayınız

MARDİN

ULUS SESİ

Basımevi

Doğu İllerinin en modern bir BASİMEVİDİR

Her nevi Defter, Çek, Bono, Makbuz, Kâğıt başlıkları
Kartvizit, Davetiye kartları, Duvar Afişleri, Sinema
ve Tiyatro Biletleri çok güzel bir şekilde basılır ve
kısır bir müddet içinde teslim edilir.

Yeni getirttiğimiz fantazi, kübik harflarla çok
şık reçete kâğıdı basılır.

Verilecek siparişler, gönderilecek paralar Mardinde (Ulus Sesi)
Basımevi) İdare müdürlüğü namına gönderilmelidir.

Dışarıdan gönderilecek sipariş nümunelerinin okunaklı bir
surette yazılmasını sayın müşterilerimizden dileriz.

Güven Tecimevi

Gaz, Benzin, makina yağları,
Mişlen otomobil lastiklerinin

Toptan ve Perakende

EN UCUZ SATIŞ YERİDİR

ELMAS MAKAS

C. Yavuz

Kadın Terzisi

Birinci cadde Singer acentesi yanında

Dikişlerin güzelliği ve ucuzluğu ile

Rekor kırmıştır

Beğenilmeyen malların parasını
derhal öder

Bir dafa tecrübe bunu ispat eder